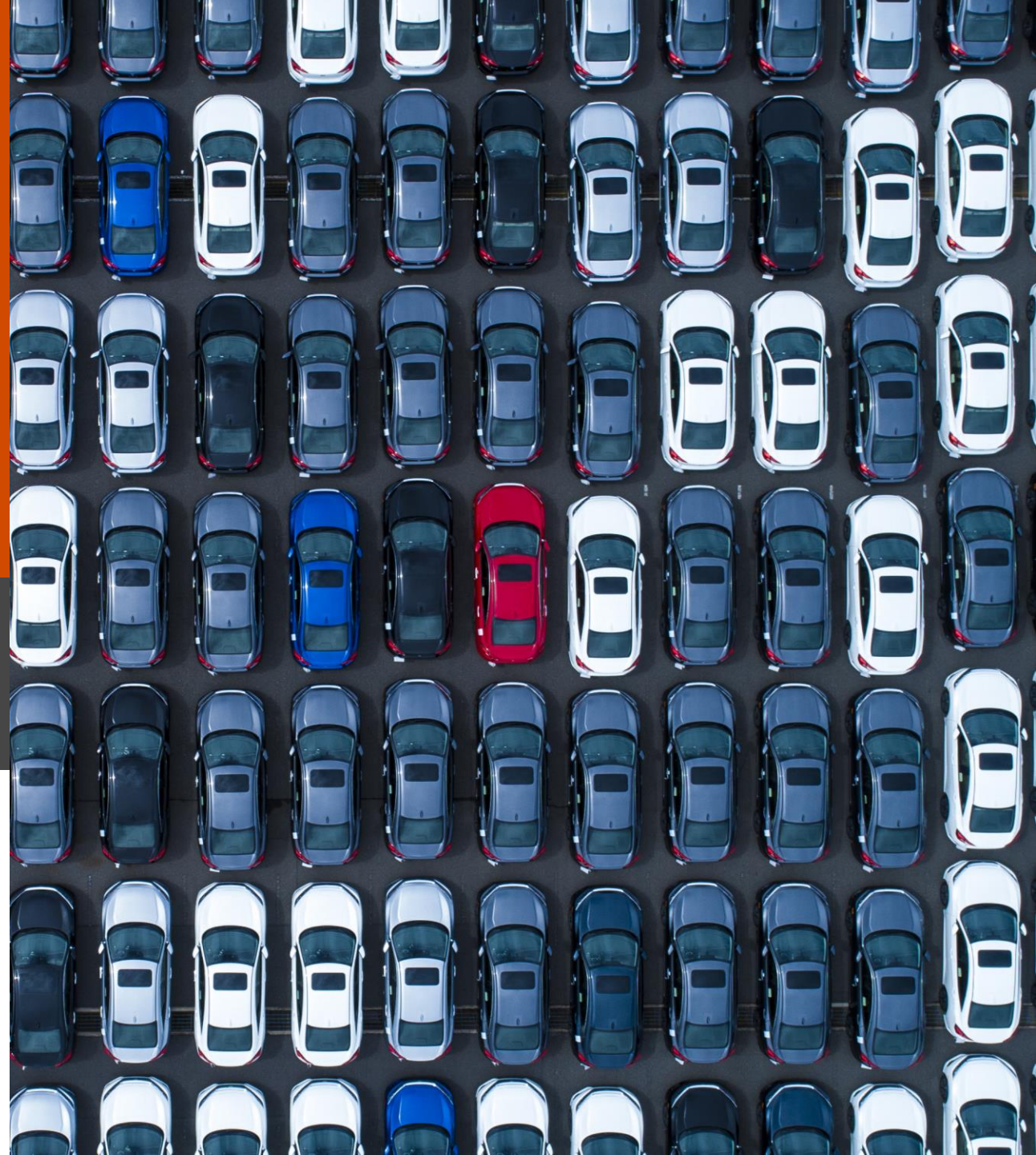


Komentář k makroekonomickému vývoji ovlivňujícímu registraci nových a ojetých vozidel v ČR

Expertní pohled PricewaterhouseCoopers Česká republika

6.4.2023



Prodeje aut v České republice zaznamenaly v prvních třech měsících roku 2023 oživení, a to i přes některé negativní faktory, které na trhu působí – zejména ekonomické zpomalení, vysokou inflaci a pokračující problémy se získáváním některých komponentů.

Klíčová sdělení

- Nepříznivé faktory, které ovlivňovaly automobilový průmysl v předchozích obdobích, stále přetrvávají. Působí jak na straně poptávky tak nabídky.
- Na straně nabídky se automobilovému průmyslu stále lépe daří nahrazovat dodávky a obnovovat výpadky dodavatelských řetězců. Na druhou stranu se společnosti potýkají s vysokou inflací, která se promítá do cen automobilů.
- Na straně poptávky se současná situace odráží ve snížené důvěře spotřebitelů i firem v ekonomiku, v jejich koupěschopnosti a chuti nakupovat. Negativně působí zejména rekordně vysoká inflace i ceny energií. Přidává se ekonomické zpomalení, které vede k nižší koupěschopnosti zákazníků. Tyto negativní poptávkové tlaky tak budou přetrvávat minimálně v prvním pololetí 2023. Na druhou stranu v roce 2023 budou dobíhat prodeje z roku 2022 kvůli dlouhým dodacím lhůtám. To bude pozitivně ovlivňovat prodeje zejména v prvních měsících 2023.

- Pro výši registrací v prvním čtvrtletí roku 2023 budou klíčové následující faktory:

Vývoj ekonomiky

- Domácnosti i firmy začnou pociťovat dopady ekonomického zpomalení. Přidává se stále vysoká inflace, možný je mírný růst nezaměstnanosti. Předpokládáme, že toto se negativně promítne do investic firem i spotřeby domácností a tak i do poptávky po automobilech.

Konflikt na Ukrajině

- Konflikt bude nadále ovlivňovat ekonomickou situaci a dodavatelské řetězce, a to nejen v ČR ale i globálně, i když jeho dopad se v posledních měsících zmenšil. Konflikt se promítá zejména do omezení dodávek energií a následně růstu jejich cen.

Komponentová krize

- Pokračuje také nedostatek některých komponentů a materiálů pro výrobu. Automobilkám se ale postupně daří se přizpůsobit a význam problému se postupně zmenšuje.

Ekologizace

- Ekologizace automobilismu i pokračuje. Tématem je zejména regulace ze strany Evropské komise – Euro 7. To začne postupně silně ovlivňovat výrobu automobilů a tedy i prodeje.

Očekáváme, že registrace OA v roce 2023 mírně překročí úroveň roku 2022 a dosáhnou

190 až 220 tisíc.
Naši předpověď tak revidujeme směrem vzhůru s ohledem na vývoj Q1.

Zdroj: SDA, analýza PwC

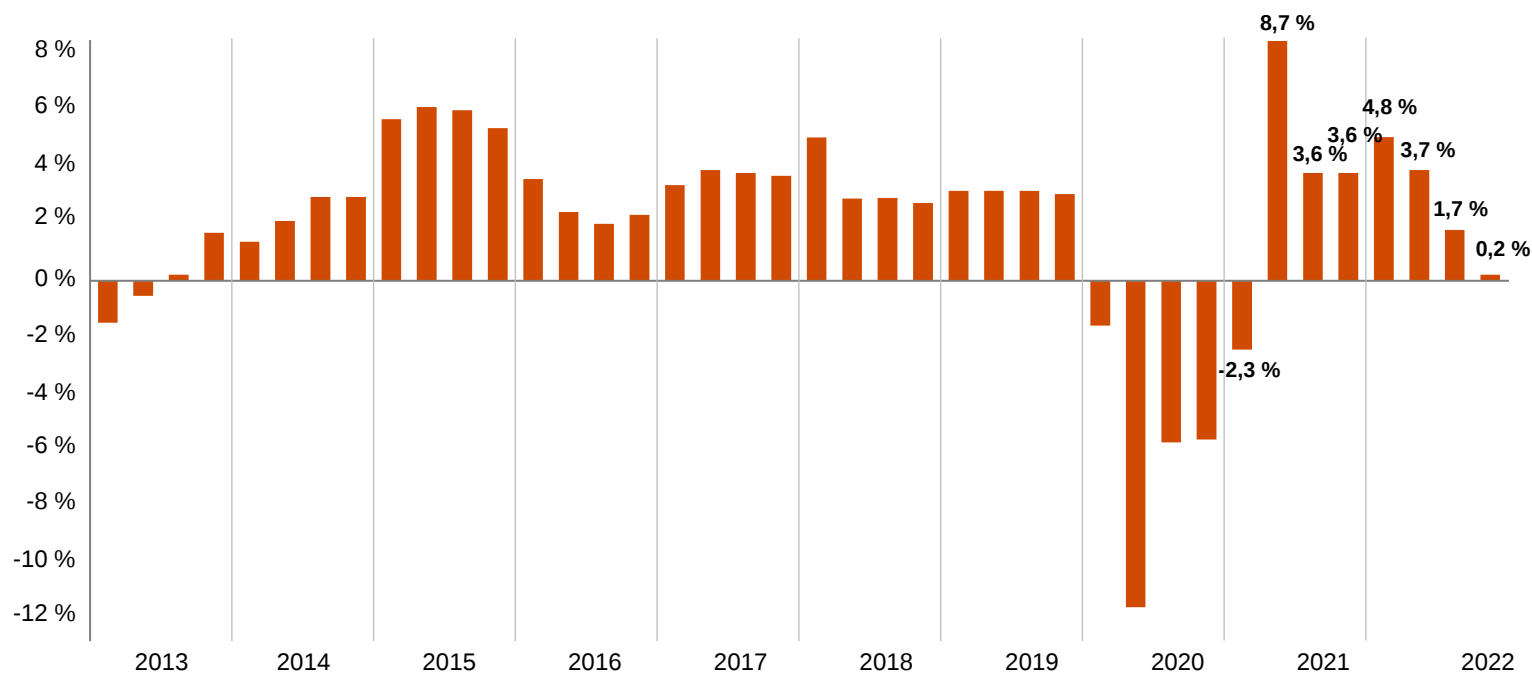


Makroekonomický vývoj

1

Růst české ekonomiky se ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 snížil na 0,2 % v meziročním srovnání. Dle nejnovějších predikcí bude vývoj HDP v roce 2023 stagnovat či mírně poklesne.

Vývoj HDP [meziroční změna]



Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

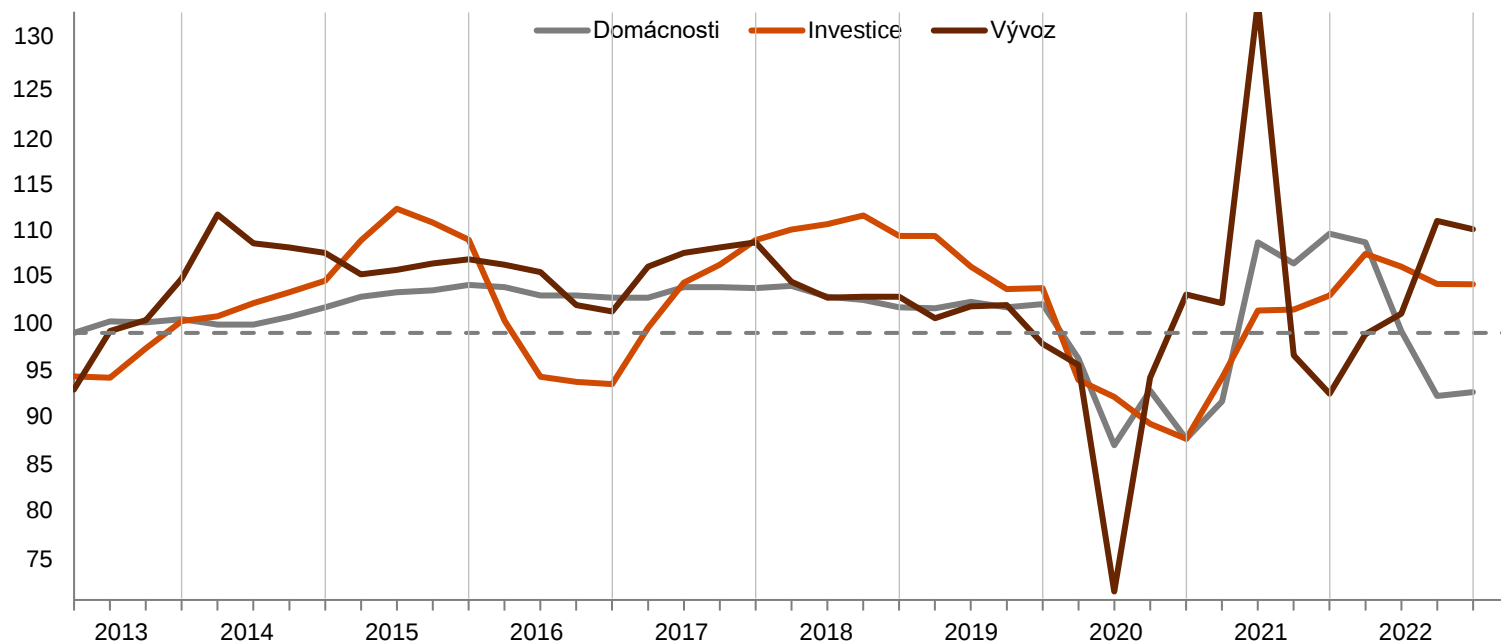
- Ve čtvrtém čtvrtletí 2022 růst HDP ještě více zpomalil a v meziročním srovnání dosáhl 0,2 %.
- Výkon ekonomiky byl negativně ovlivněn zejména růstem cen, invazí na Ukrajinu, energetickou krizí a ochabováním celosvětové ekonomiky.
- Aktuální predikce počítají s velmi mírným růstem či spíše poklesem HDP v roce 2023.
- Pro rok 2023 předpokládají české i evropské instituce, že českou ekonomiku může postihnout mírná recese. Nízký růst či dokonce pokles se dá čekat i v ostatních evropských zemích, zpomalení čeká celou globální ekonomiku.
- Nižší výkon ekonomiky se negativně odrazí na reálné spotřebě domácností i na investicích firem, a tedy i na prodeji nových aut.

	Dřívější výhled*		Aktualizované**	
Predikce HDP	2022	2023	2022	2023
Česká národní banka	2,2 %	-0,7 %	2,5 %	-0,3 %
Ministerstvo financí	2,3 %	-0,2 %	2,3 %	-0,5 %
Evropská komise	2,5 %	0,1 %	2,5 %	0,1 %

Poznámka: *z Q2 2022, **z Q3 2022

Spotřeba domácností se propadla o 5,5 %, pokračuje tak klesající trend ze začátku roku. Investice firem meziročně mírně vzrostly o 4,6%. Export vzrostl o 9,7 %.

Vývoj vybraných složek HDP [meziroční index]



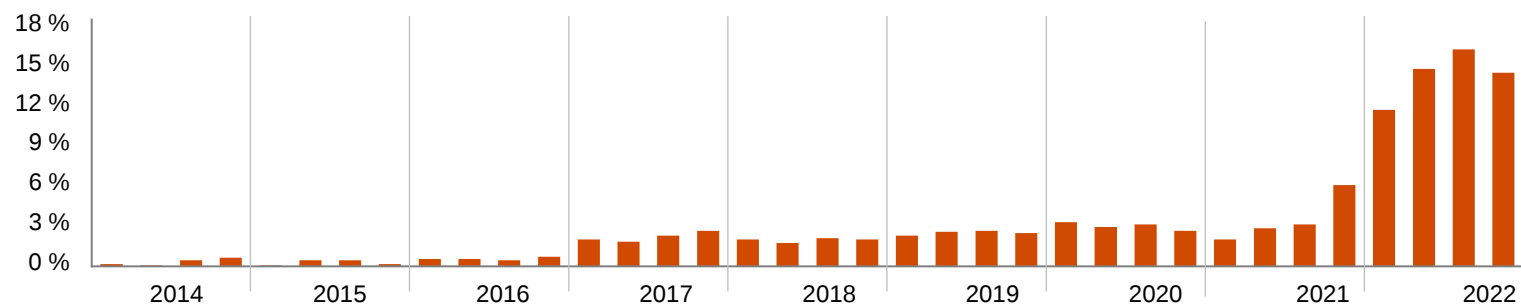
Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

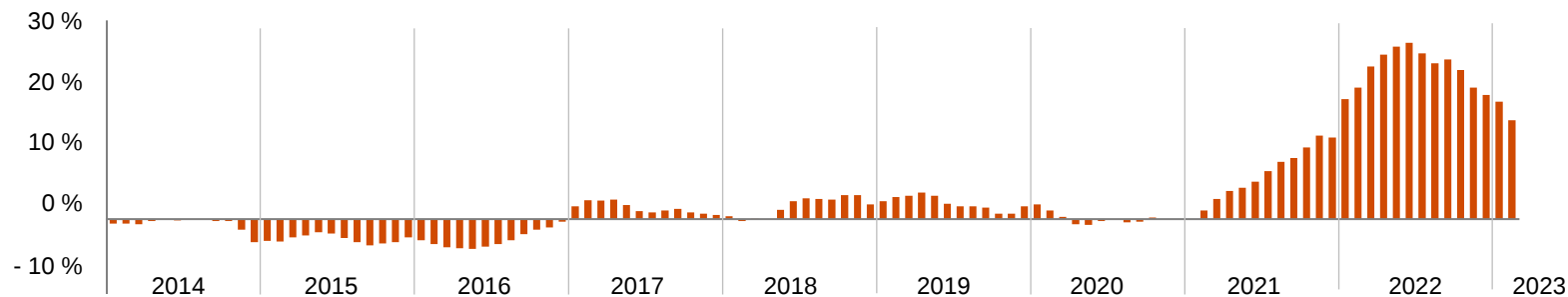
- Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 zaznamenaly výdaje domácností propad o 5,5 % oproti předchozímu roku potvrzující klesající vývoj ze začátku roku. Tento vývoj je způsoben stále vysokou inflací, úrokovými sazbami a všeobecnou ekonomickou nejistotou.
- Investice firem vzrostly o 4,6 % v meziročním srovnání, nicméně jejich růst od poloviny roku 2022 zpomaluje.
- Export ve čtvrtém čtvrtletí lehce zpomalil svůj růst a dosáhl tak 9,7 %.
- Předpokládáme, že v prvním pololetí 2023 se bude nižší spotřeba domácností a investic firem pokračovat. Na obě skupiny bude dopadat ekonomické zpomalení, vysoká inflace, vysoké ceny energií atp.

Ve čtvrtém čtvrtletí 2022 inflace mírně poklesla na 15,7 %. S několika měsíčním předstihem klesá také tempo růstu cen v průmyslu.

Vývoj indexu spotřebitelských cen



Vývoj indexu cen průmyslových výrobců

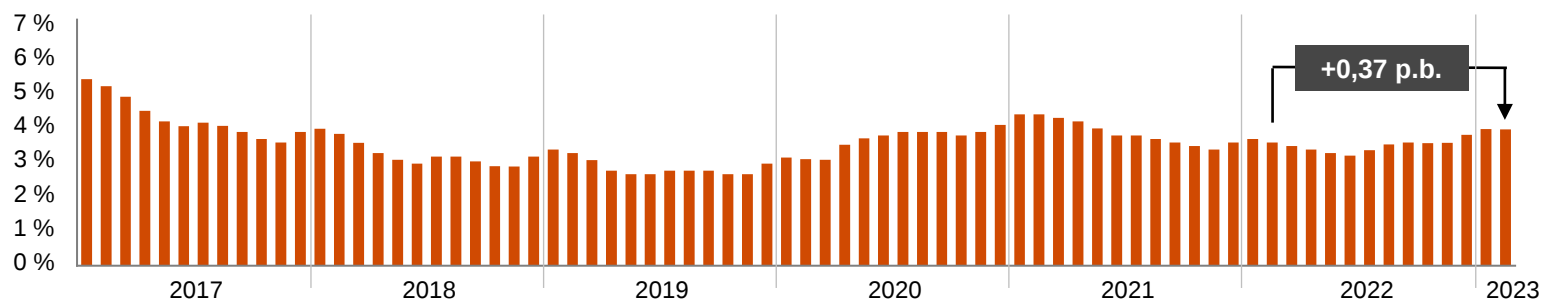


Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

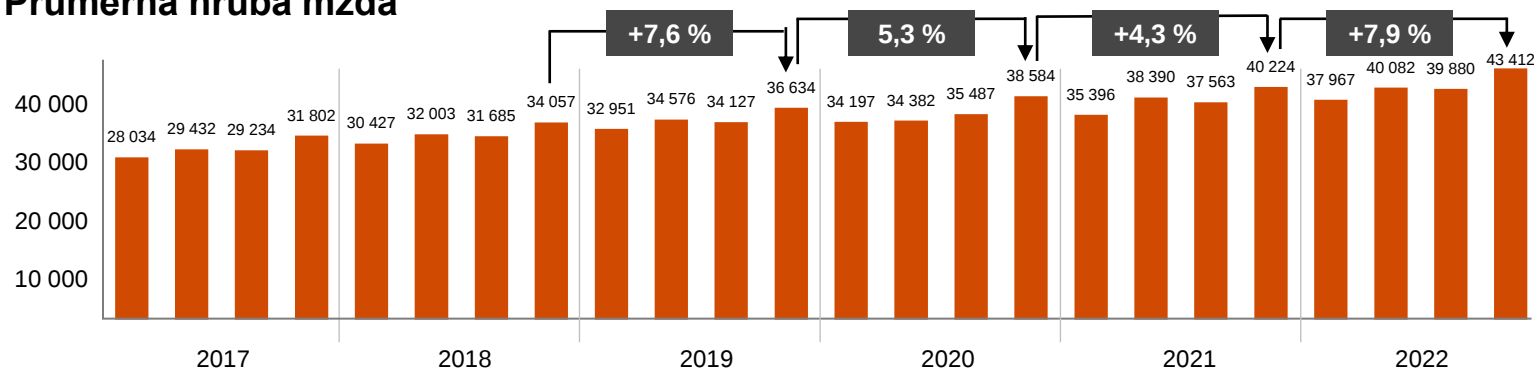
- Index spotřebitelských cen se ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 ve svém růstu mírně zbrzdil a dosáhl 15,7 %.
- Rekordně vysoké hodnoty inflace jsou způsobeny mnoha faktory, promítá se do nich růst cen energií, růst cen výrobních vstupů, měnová politika předchozích let atp.
- V roce 2023 by se inflace měla postupně začít snižovat, očekává se ale, že toto zpomalování bude pozvolné, a to zejména kvůli vysokým inflačním očekáváním, relativně expanzivní fiskální politice ale i zrychlující se mzdové dynamice. Za celoroček 2023 by inflace měla dosáhnout jednociferné hodnoty.
- Rekordní nárůst cen průmyslových výrobců se zastavil a index začal postupně klesat – v únoru 2023 dosáhl 16,0 %.
- Jak na úrovni firem tak domácností předpokládáme negativní dopad vysokého růstu cen do poptávky.

Nezaměstnanost v ČR se stále pohybuje na nízkých úrovních, okolo 3-4 %. Růst průměrné hrubé mzdy přetrvává, vlivem inflace bude reálná mzda ale spíše klesat.

Nezaměstnanost



Průměrná hrubá mzda



Zdroj: ČSÚ, MPSV, analýza PwC

Nízká nezaměstnanost

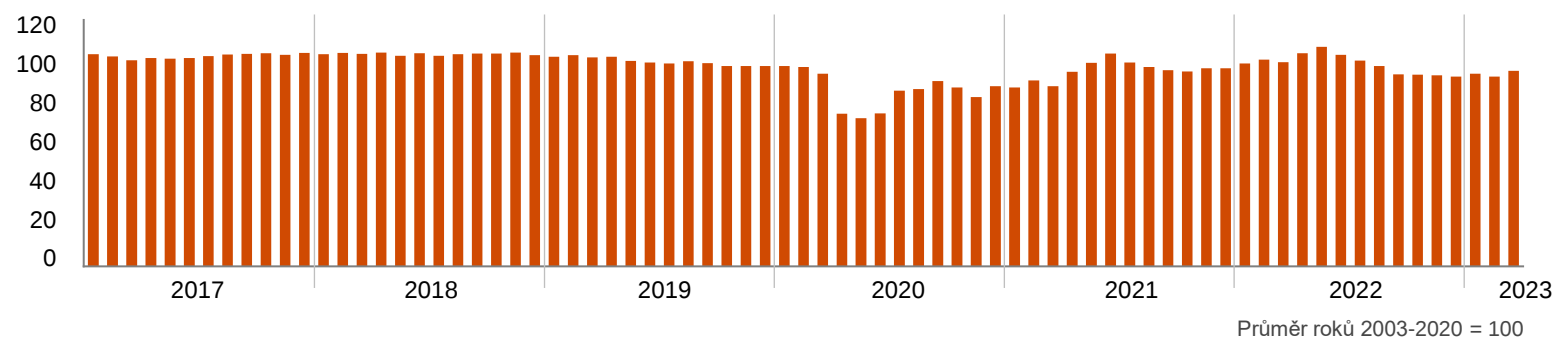
- I přes ekonomické zpomalení v průběhu roku 2022 se nezaměstnanost udržela na relativně nízkých hodnotách, v únoru 2023 dosáhla na hodnotu 3,9 %.
- Očekává se, že nezaměstnanost tento rok mírně vzroste, přesto se i přes nepříznivý ekonomický vývoj udrží na relativně nízkých hodnotách.

Rostoucí mzdy

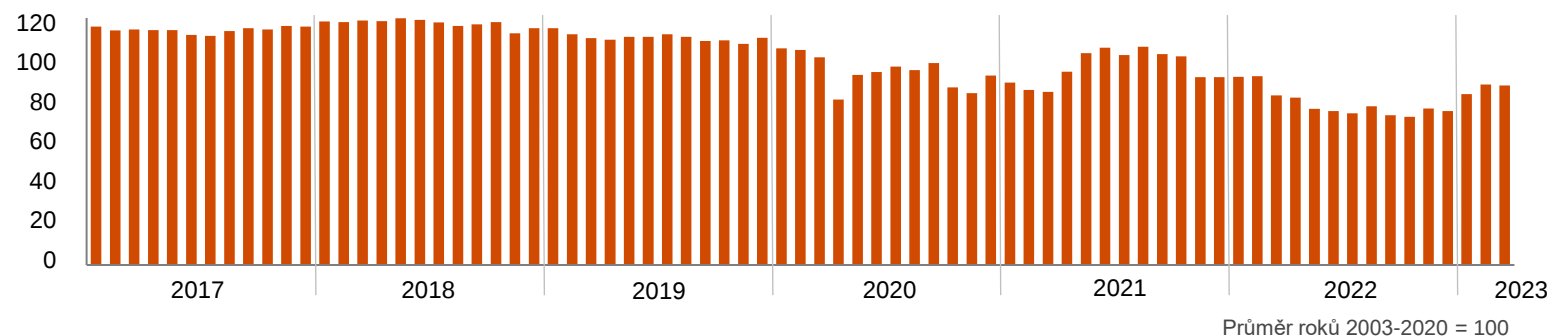
- Průměrná hrubá mzda dosáhla ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 výše 43 412 Kč, oproti stejnému období roku 2021 tedy vzrostla o 7,9 %.
- Rychle rostoucí inflace ale způsobuje pokles reálných mezd a koupěschopnosti obyvatelstva, což se může negativně odrazit i v poptávce po automobilech ze strany domácností (které ale tvoří menší část celkové poptávky).

V prvním čtvrtletí roku 2023 zaznamenala důvěra podnikatelů změnu trendu a začala mírně stoupat. Důvěra spotřebitelů zaznamenává v porovnání s předchozím rokem oživení.

Indikátor důvěry podnikatelů



Indikátor důvěry spotřebitelů



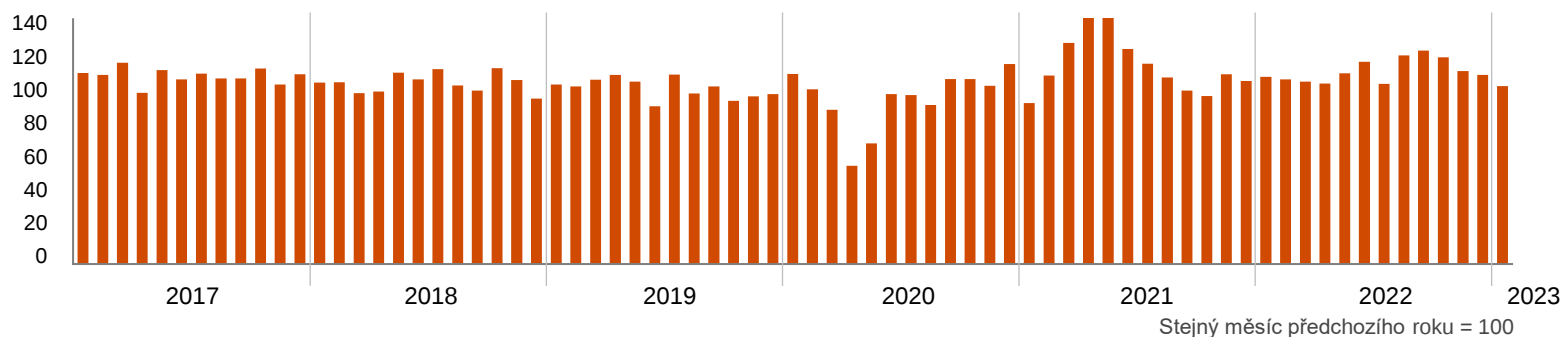
Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

Důvěra v ekonomiku

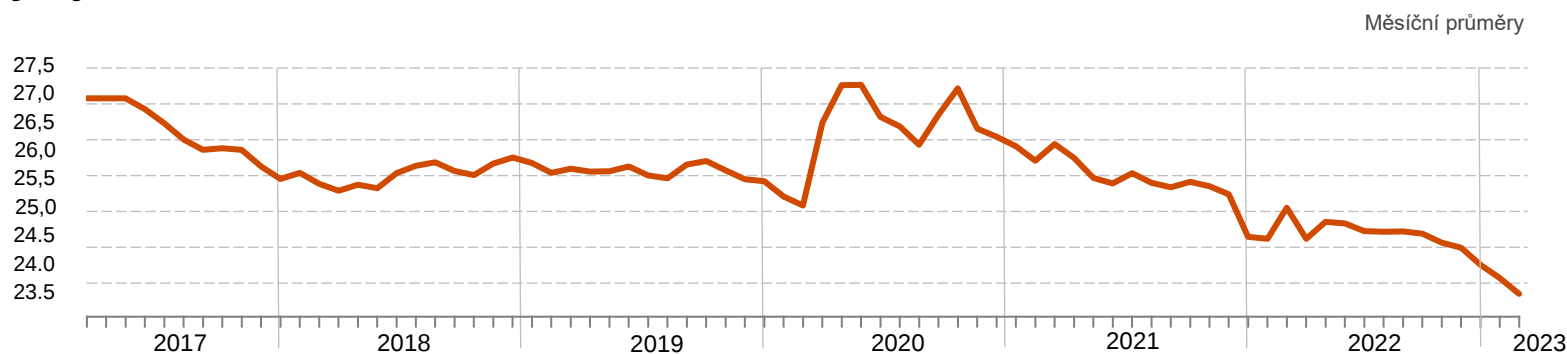
- Důvěra podnikatelů se po odrazu z relativního dna na jaře 2020 vyvíjí relativně stabilně. V prvních měsících roku 2023 zaznamenává index důvěry podnikatelů mírný nárůst. Dá se předpokládat, že vývoj bude spíše stagnovat vzhledem k hospodářskému zpomalení a konfliktu na Ukrajině.
- Důvěra spotřebitelů zaznamenává oživení a mírný nárůst v porovnání s předchozím rokem.
- Nižší úroveň důvěry v ekonomiku je dalším negativním signálem pro poptávku po automobilech, nicméně trend se v letošním roce obrací.

Index nových průmyslových zakázek už přibližně půl roku setrvale klesá, což signalizuje negativní sentiment ohledně budoucího vývoje ze strany průmyslu. Koruna v posledních měsících zejména díky opatřením ČNB posílila.

Nové průmyslové zakázky



Vývoj EUR/CZK



Zdroj: ČSÚ, ČNB, analýza PwC

Nové zakázky a zahraniční obchod

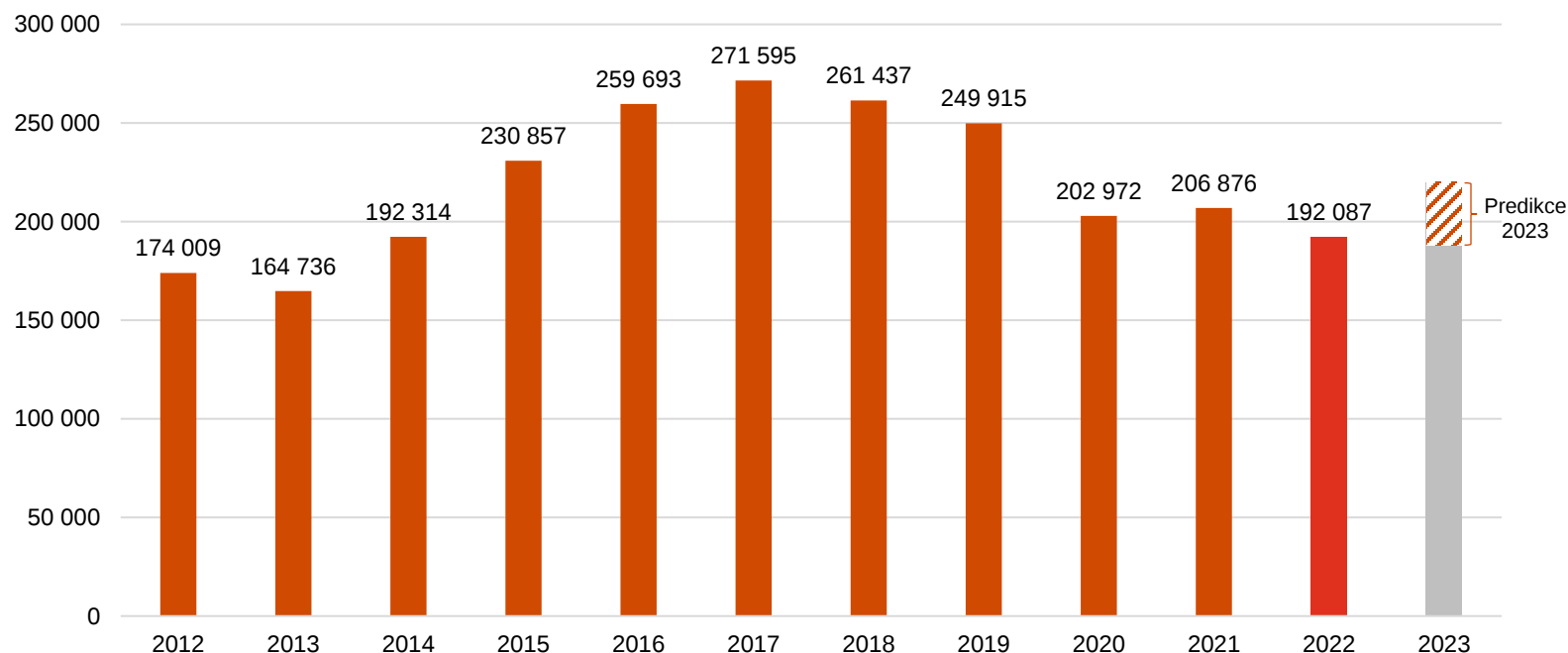
- V průběhu roku 2022 se objem nových průmyslových zakázek stabilizoval ve srovnání s propadem v roce 2021 zapříčiněným pandemií COVID-19. Od podzimu 2022 ale index začal klesat a indikovat nižší objemy výroby v oblasti průmyslu a negativní sentiment pro nejbližší období. V lednu roku 2023 index dále mírně klesl a dosáhl 1,6 % v meziročním srovnání.
- V průběhu roku 2022 Česká koruna nejdříve skokově oslabila k hranici 25 CZK/EUR vlivem konfliktu na Ukrajině. Poté opět začala posilovat díky opatřením centrální banky a v březnu roku 2023 dosáhla 23,4 CZK/EUR.
- Proti kurzu koruny bude v následujících měsících působit vysoká inflace v ČR. Pro rok 2023 ČNB očekává mírný pokles kurzu, který se může pohybovat okolo hodnoty 24 CZK/EUR.



Registrace vozidel v České republice

V roce 2022 bylo registrováno 192 087 osobních automobilů. Mírný pokles oproti předcházejícím rokům byl způsobený zejména zhoršující se ekonomickou situací a nedostatkem vozů v průběhu roku.

Celkový počet registrací osobních automobilů



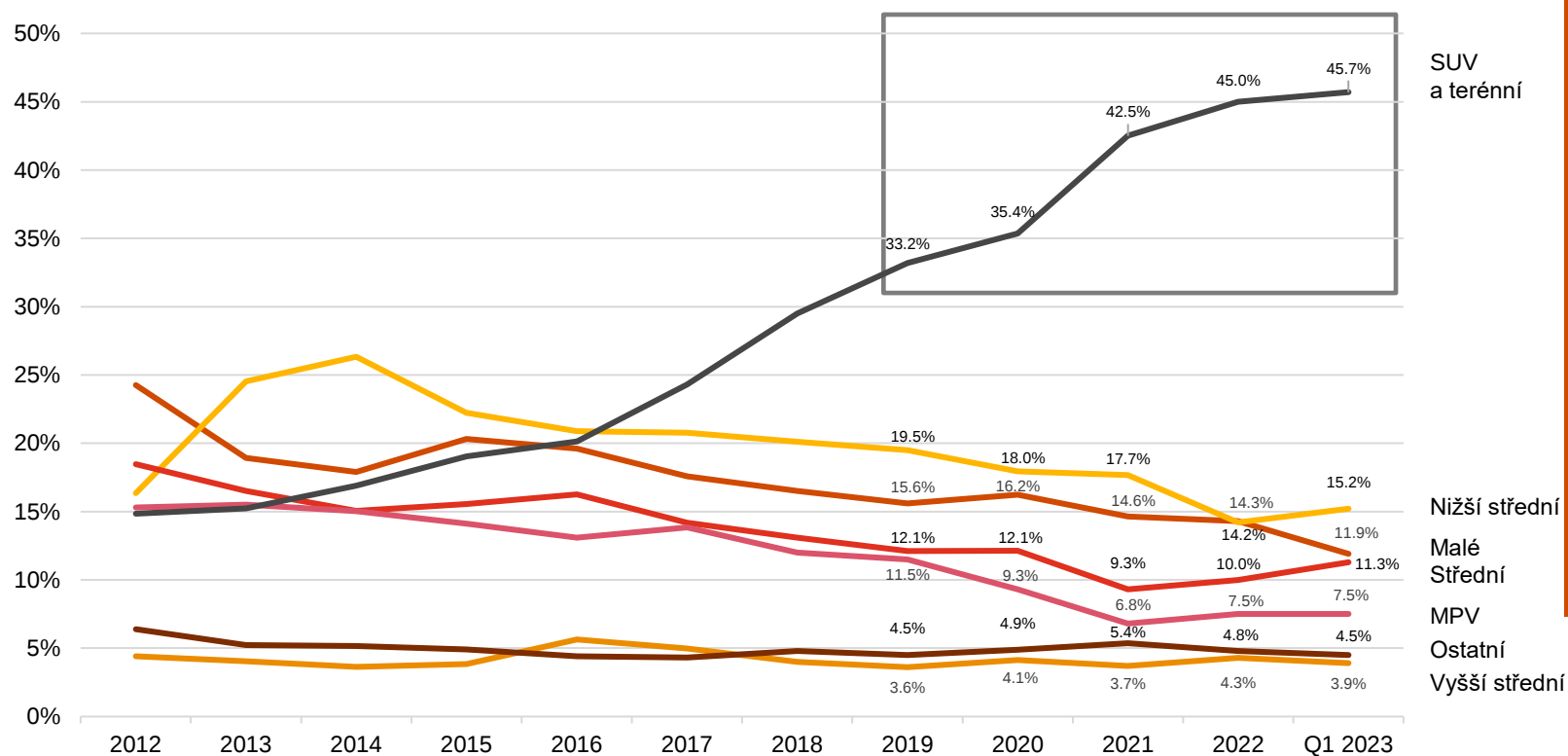
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace osobních automobilů

- Během celého roku 2022 bylo v České republice registrováno celkem 192 087 osobních automobilů.
- Oproti roku 2021, během kterého bylo registrováno celkem 206 876 osobních automobilů, se jedná o pokles o 7,1 %.
- Příčinami tohoto poklesu jsou zejména nedostatek vozů kvůli komponentové krizi a v posledních měsících stále více také nepříznivý ekonomický vývoj.
- V prvních třech měsících roku 2023 ale došlo k nárůstu prodejů téměř k úrovni předcovidového roku 2019. Hlavní roli hrají dlouhé dodací lhůty, které se teprve nyní propisují do registrací.
- Pro rok 2023 očekáváme 190-220 tisíc nových registrací, vzhledem k vývoji v prvním čtvrtletí 2023.

SUV a terénní vozy představují už téměř každé druhé prodané auto. Podíl vozů malé kategorie nadále klesá, nižší střední třída mírně vzrostla, ostatní kategorie jsou relativně konstantní.

Podíl obchodních tříd na registracích nových osobních automobilů



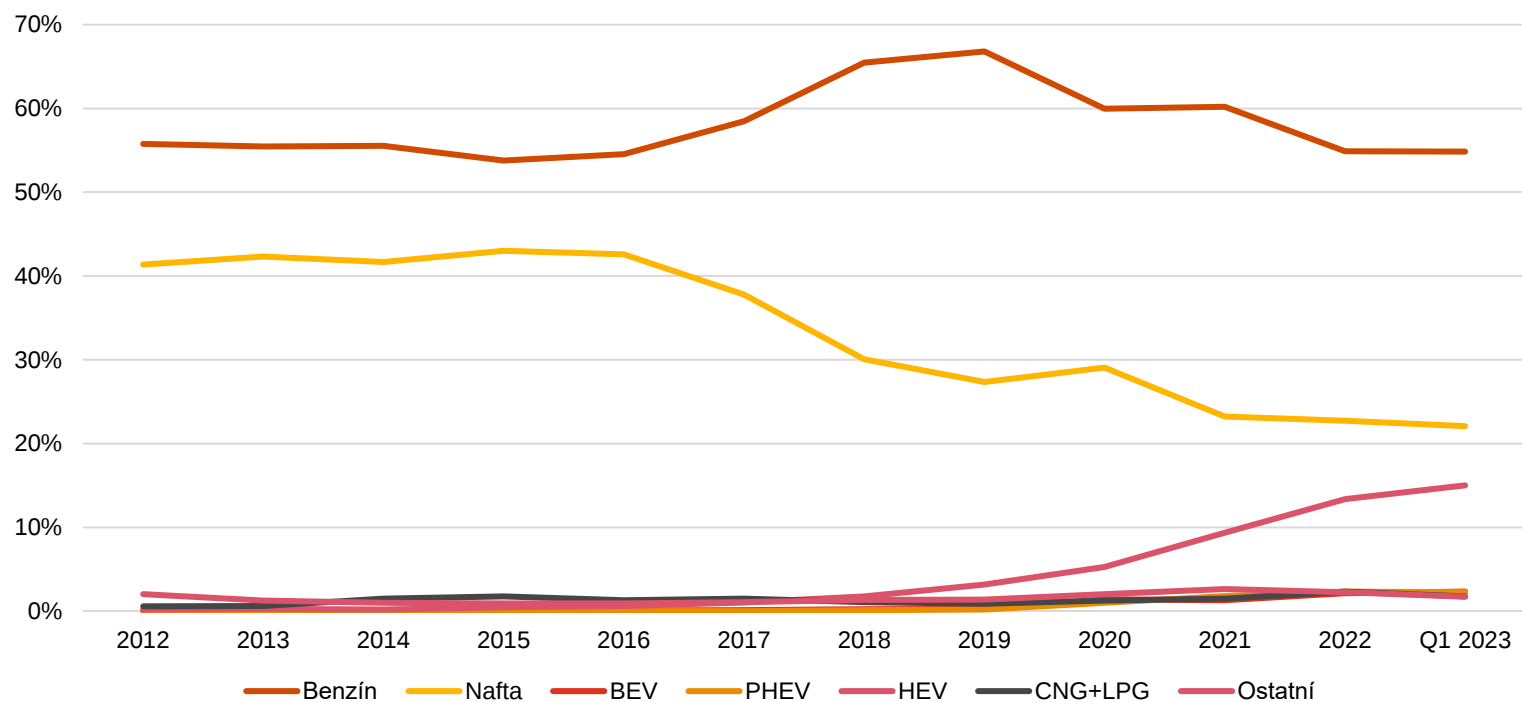
Zdroj: SDA, analýza PwC

Nové zakázky a zahraniční obchod

- V prvním čtvrtletí roku 2023 dosáhl podíl prodaných SUV a terénních vozů 45,7 %, tento segment zůstává nadále nejdominantnějším v počtu registrací nových osobních automobilů. Jeho podíl navíc neustále roste.
- Podíl vozů v kategoriích malé třídy naopak neustále klesá. Podíl vozů kategorie střední a nižší střední třídy meziročně mírně narůstá.
- Skladba prodaných automobilů ovlivňuje pokračující nedostatek některých komponentů, kdy automobilky preferují výrobu automobilů s vyšší marží, tj. zpravidla vozy vyšších tříd.

Podíl hybridního pohonu (HEV) nadále roste a v prvním čtvrtletí roku 2023 dosáhl 15,0 % na celkových prodejkách. Podíl benzinových vozů i naftových vozů stagnuje či mírně klesá.

Podíl druhů pohonu na registracích nových osobních automobilů



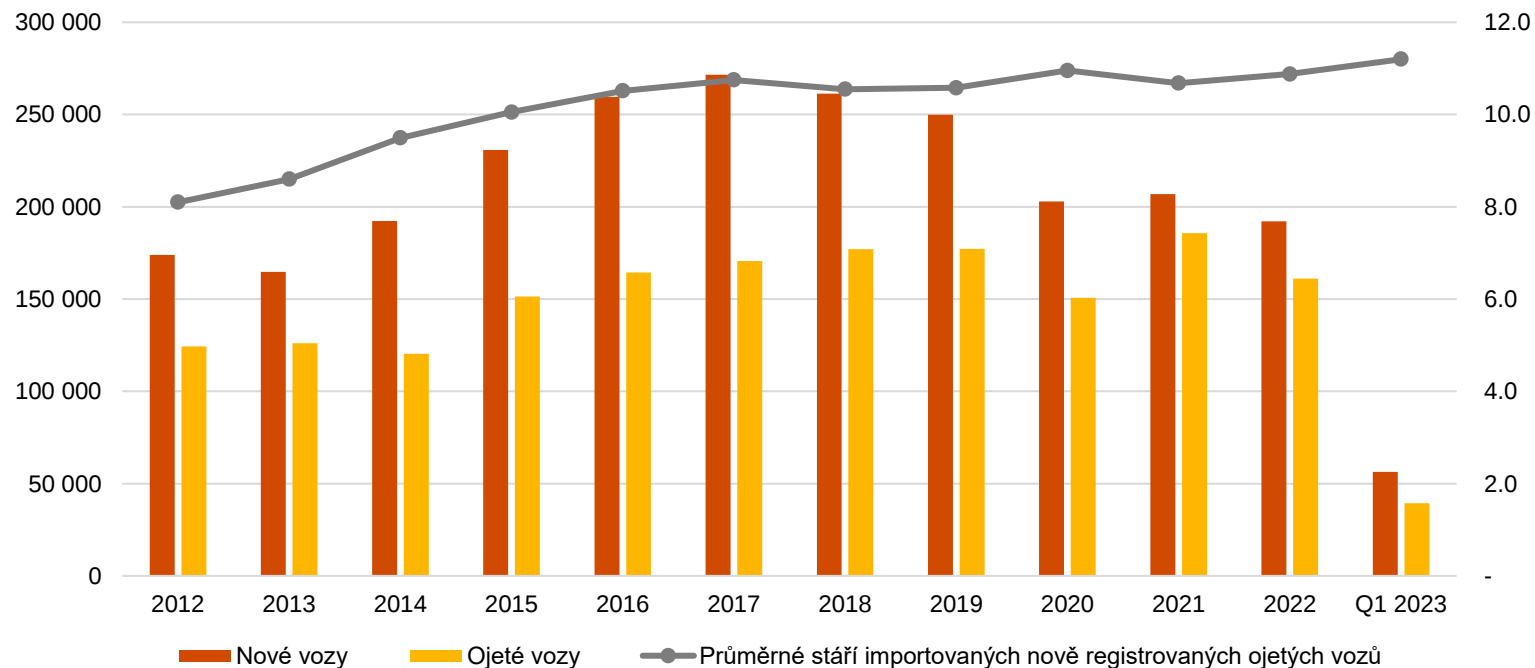
Zdroj: SDA, analýza PwC

Prodeje vozů s alternativním pohonem

- Prodeje automobilů s klasickým benzinovým a s naftovým pohonem mírně klesají. Zejména podíl naftových vozů za posledních několik let poklesl na téměř polovinu (z 43% v 2016 na 22% v 2023).
- Silně roste podíl hybridních vozů. V prvních měsících roku 2023 se podíl zvýšil na 15,0% (z ca 13,4% za rok 2022).
- Podíl elektrifikovaných aut roste mírným tempem. V prvním čtvrtletí 2023 podíl elektrifikovaných vozidel překročil 4,5 % - plně elektrická (BEV) dosáhl na 2,3 % a plug-in hybridních (PHEV) vozidel dosáhl taktéž na 2,3 %.
- Prodeje elektrifikovaných aut (tj. BEV a PHEV) v ČR stále zaostávají za prodeji v mnoha státech západní Evropy.

Prodeje ojetých dovezených vozů v prvním čtvrtletí 2023 oproti stejnému období roku 2022 klesly o 10 %.

Vývoj registrací nových vs. dovezených ojetých vozidel



Zdroj: SDA, analýza PwC

Prodej dovezených ojetých aut

- Prodeje dovezených ojetých automobilů v prvním čtvrtletí roku 2023 přesáhly 39 tisíc, což znamená pokles o 10 % oproti stejnému období předchozího roku.
- Pokles prodejů u ojetých dovezených aut je, předpokládáme, způsoben celkovým poklesem prodejů aut v posledních dvou letech a celkovou ekonomickou situací.
- Průměrné stáří importovaných ojetých automobilů s první registrací v České republice se dlouhodobě udržuje okolo vysoké hodnoty 10-12 let. V prvním čtvrtletí roku 2023 dosáhlo průměrné stáří 11,2 roku, to znamená opět mírný růst oproti předchozímu roku.

Pro rok 2023 předpokládáme, že prodeje budou negativně ovlivněny ekonomickou situací, přesto očekáváme mírný nárůst oproti roku 2022.

Poptávka

Převís poptávky po automobilech nad nabídkou v následujících měsících pravděpodobně poklesne, a to díky kombinaci poklesu poptávky a růstu nabídky.

Předpokládáme, že nejbližší měsíce roku 2023 budou ve znamení poklesu investic ze strany firem i spotřeby domácností. Důvodem bude zejména ekonomický vývoj – zpomalení ekonomiky, očekávaná recese, vysoká inflace atp.

Na druhou stranu vzhledem ke dlouhým dodacím lhůtám automobilů z minulého roku budou významnou část registrací v roce 2023, zejména v první polovině roku, představovat objednávky z předchozího roku. To ostatně už pozorujeme na prvních třech měsících 2023, kdy došlo k velkému meziměsíčnímu nárůstu prodeje.

Nabídka

Na nabídkové straně bude pokračovat zlepšení dostupnosti automobilů tak, jak se automobilkám postupně daří obnovovat dodavatelské řetězce.

Pokračující výzvou bude ekologizace automobilového průmyslu, zejména tlačena Evropskou unií. Automobilky se připravují plný přechod k elektromobilitě v roce 2035 a stejně tak na novou emisní normu Euro 7.

**Pro tento rok očekáváme mírný
nárůst registrací oproti loňskému
roku,
190 – 220 tisíc
nových registrací OA**





Daniel Janeček
+420 734 353 797
daniel.janecek@pwc.com



Pavel Štefek
+420 731 635 081
pavel.stefek@pwc.com



© 2023 PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. „PwC“ je značka, pod níž členské společnosti PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) podnikají a poskytují své služby. Společně tvoří světovou síť společností PwC. Každá společnost je samostatným právním subjektem a jednotlivé společnosti nezastupují síť PwCIL ani žádnou jinou členskou společnost. PwCIL neposkytuje žádné služby klientům. PwCIL neodpovídá za jednání či opomenutí jednotlivých společností sítě PwC, ani nemůže kontrolovat výkon jejich profesionální činnosti či je jakýmkoli způsobem ovlivňovat.